

Recenzie

Dumitru Moldovanu, *Curs de Teorie Economică*, Ed II-a, Editura ARC, Chișinău, 2007, 428 pagini

Este o plăcere pentru mine să citesc (și să recomand și altora să facă acest lucru) cartea unui pasionat de cunoaștere și de studenți, de dialog și de continuă perfecționare didactică și științifică. Mă refer la profesorul Dumitru Moldovanu de la Academia de Studii Economice a Moldovei, mai exact decanul Facultății de Relații Internaționale pe care a întemeiat-o în anul 1994. Cartea este intitulată „Curs de teorie economică” și este structurată pe cele trei paliere fundamentale de existență a socio-umanului: micro, macro și mondo, deși preferatul nostru comun într-ale economiei, laureatul Nobel Joseph Stiglitz precizează că „Microeconomia studiază economia de jos în sus, iar macroeconomia de sus în jos. Comportamentul economiei în ansamblu depinde de comportamentul unităților din care se constituie acesta” (citată de DM din Joseph Stiglitz, *Principes d'économie moderne*, De Boek Universite, Bruxelles, 2003, la p. 16).

Pentru studentul care dorește obținerea, în România, a unei licențe într-una dintre ramurile economiei, ar putea apărea ciudată menționarea de mai multe ori pe parcursul acestui Curs a numelui lui Marx, a marxismului ca teorie economică și a doctrinei socialiste a economiei politice ca viziune teoretică alternativă la capitalismul clasic. Desigur, amintirea acestor realități istorice este benefică în planul cunoașterii și corectă din punctul de vedere al cercetătorului onest. Fără a face prozelitism, apologetică sau propagandă pentru ideologia radicalului Marx, autorul Dumitru Moldovanu probează onestitate și respect față de adevăr, amintindu-l în mai multe rânduri (pp. 17 și 24). Amintesc aici gestul reprobabil și anticognitiv pe care l-au făcut mulți autori din România care au ignorat o contribuție reală și importantă a gândirii umane la studierea realităților capitaliste din perioada de apropiere de apogeu a acestei etape istorice: contribuția lui Marx. Speriați de cuvinte sau de posibilele acuzații ale trepădușilor de tip nou, unii au renunțat complet la numele și contribuția lui Marx, lăsând studenții în ignoranță sau într-o critică indecentă la adresa unui mare gânditor, fără a-i cunoaște cât de cât opera și ideile principale. Confuzia dintre marxism și bolșevism, dintre dictatura proletară și analiza economică persistă încă, dar existența unor cercetători probi și onești poate face ca adevărul să învingă impostura. Pentru a nu crea confuzii de ordin ideologic și, eventual, partinic, îmi declar preferința ideologică în materie de politici

economice: doctrina libertară, respectiv curentul libertarian de gândire, aflat ceva mai la dreapta curentului liberal. Desigur, una este preferința ideologică și doctrinară și altele pot fi politicile economice concrete derulate de un guvern sau altul. Afirm acest lucru în contextul în care presupusa „moarte a ideologiilor” lansată la finele anilor 80 ai secolului trecut avea semnificația, în opinia unora, de dispariție doar a ideologiei totalitar comuniste și de victorie deplină și definitivă a gândirii (de fapt a ideologiei) neolibérale. Profit de acest context pentru a reitera ideea că termenul de ideologie nu are în sine nimic malefic sau subversiv. Dimpotrivă, orice gândire, ajunsă la un anumit grad de cristalizare și sistematizare se concretizează într-o ideologie distinctă, generatoare de adepți și adversari sau, eventual, de indiferenți. Ideologia neoliberală a ajuns și ea, se pare, la un apogeu, iar intervenționismul statal manifest în zilele declanșării crizei financiare în octombrie 2008 marchează, în bună măsură, și atenuarea triumfului nelimitat al ideologiei neolibérale.

Și sub acest aspect al aderării necondiționate la o ideologie sau alta, cartea profesorului Dumitru Moldovanu poate primi o bilă albă în sensul promovării unui echilibru ideatic și ideologic, fapt care conferă cărții un pronunțat caracter tehnic. Pot spune că acest manual reușește să sintetizeze datele esențiale necesare unui cetățean bine informat în probleme economice de ordin general. Aceasta cu atât mai mult cu cât, după mărturisirea autorului, în Republica Moldova, economia (politică) nu se mai studiază în liceu!

Cartea se recomandă de la sine, dar îmi permit și eu o recomandare făcută bibliotecilor și celor doritori de corectă și echilibrată informare: să o achiziționeze și să o parcurgă în întregime.

Profesor universitar
doctor,
Liviu Druguș